

I. ÚS 184/96

V čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod je zakotvena zásada "ne bis in idem". Znamená to, že nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci státu za trestný čin, za který byl již osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu. Toto ustanovení Evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je v České republice podle čl. 10 Ústavy ČR bezprostředně závazné a má přednost před zákonem. Tak je třeba je i aplikovat.

Ústavní soud České republiky

rozhodl v senátě v právní věci stěžovatele J. CH. o ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. dubna 1996, sp. zn. 2 Tzn 10/96, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. června 1992, sp. zn. 5 To 188/92, a proti rozsudku Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. dubna 1992, sp. zn. 1 T 8/92, t a k t o :

Ústavní stížnosti se zčásti v y h o v u j e a rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. dubna 1996, sp. zn. 2 Tzn 10/96, se z r u š u j e .

Pokud jde o návrh na zrušení usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. června 1992, sp. zn. 5 To 188/92, a rozsudku Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. dubna 1992, sp. zn. 1 T 8/92, ústavní stížnost se o d m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel svým podáním ze dne 1. 7. 1996, které došlo Ústavnímu soudu ČR dne 8. 7. 1996, předložil svou ústavní stížnost směřující proti rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. dubna 1996, sp. zn. 2 Tzn 10/96, a proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. června 1992, sp. zn. 5 To 188/92, jakož i rozsudku Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. dubna 1992, sp. zn. 1 T 8/92. Svě podání doplnil ještě dne 4. 3. 1997 a 12. 8. 1996 svým právním názorem. Ústavní stížnost splňuje formální náležitosti stanovené zákonem č. 182/1993 Sb. , o Ústavním soudu.

Stěžovatel je osobou, která má povinnost vykonat civilní službu podle zákona č. 73/1990 Sb., když na základě svého prohlášení, že odmítá výkon vojenské činné služby z důvodů svého náboženského přesvědčení, mu byl povolávacím příkazem ONV Kolín uložen výkon civilní služby. Tuto službu začal vykonávat na základě povolávacího příkazu dne 10. října 1990. Poté však dospěl k závěru, že se ve skutečnosti jedná o službu, která je přímo odvozená ze služby vojenské a začal pociťovat vnitřní morální zábrany k jejímu výkonu. Podal si žádost o zproštění civilní služby z důvodů zdravotních, ale ta byla zamítnuta. S ohledem na to, že svědomí mu nedovolovalo tuto službu dále vykonávat, rozhodl se ji dne 9. února 1991 trvale opustit, aniž k tomu měl úřední svolení.

Okresní soud v Kolíně rozsudkem ze dne 10. července 1991, sp. zn. 1 T 68/91, uznal stěžovatele vinným trestným činem vyhýbání se výkonu civilní služby podle § 272c odst. 1 tr. zákona a uložil mu trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců nepodmíněně.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. srpna 1991, sp. zn. 5 To 295/91, povolil podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody, který uložil ve stejné výši, na zkušební dobu dvou let.

Stěžovatel odmítl výkon civilní služby trvale, a proto ji ani nadále nevykonával. Nový povolávací příkaz neobdržel.

Následovalo další trestní řízení a rozsudkem Okresního soudu v Kolíně ze dne 10. dubna 1992, sp.

zn. 1 T 8/92, byl stěžovatel opět uznán vinným trestným činem vyhýbání se výkonu civilní služby podle § 272c odst. 1 tr. zákona za jednání spočívající v tom, že "v době od 11. 7. 1991 do 10. 4. 1992 se neustále vyhýbal výkonu civilní služby." Byl mu vyměřen trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců nepodmíněně. Odvolání proti rozsudku zamítl jako nedůvodné Krajský soud v Praze usnesením ze dne 16. června 1992, sp. zn. 5 To 188/92.

Dne 3. srpna 1992 nastoupil stěžovatel výkon trestu odnětí svobody. Dne 7. listopadu 1992 bylo pravomocně rozhodnuto o přeměně prvního podmíněného odsouzení v odsouzení nepodmíněné. Oba tresty byly v plném rozsahu vykonány.

Dne 4. ledna 1996 podal ministr spravedlnosti ČR stížnost pro porušení zákona proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. června 1992, sp. zn. 5 To 188/92, ve prospěch stěžovatele s tím, že "pokračování ve vyhýbání se výkonu této služby již nelze hodnotit jako nový trestný čin".

Dne 25. dubna 1996 stížnost projednal Nejvyšší soud České republiky s tím, že rozsudkem sp. zn. 2 Tzn 10/96 konstatoval porušení zákona v ustanoveních § 254 odst. 1, § 256 tr. řádu a § 272c odst. 1 tr. zákona. Přitom "užil jen tzv. akademického výroku o porušení zákona" a napadené usnesení nezrušil. Nejvyšší soud spatřil porušení zákona v tom, že stěžovatelovo jednání mělo být kvalifikováno jako trestný čin podle § 272d odst. 3 tr. zákona, a nikoli podle § 272c odst. 1 tr. zákona. Současně označil stěžovatelovo jednání jako nový trestný čin, přičemž stížnosti pro porušení zákona vytkl, že "zaměňuje existenci stejného úmyslu s existencí stejného skutku."

Stěžovatel ve své ústavní stížnosti nesouhlasí s interpretací výše uvedených ustanovení trestního řádu a trestního zákona, která se sice může na první pohled jevit jako zákonná, ale s ohledem na konkrétní okolnosti je natolik extrémní, že vybočuje z mezí ústavnosti. Stěžovatel proto vychází z toho, že v jeho případě byl porušen čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Kromě toho nebyla respektována zásada, která je vyjádřena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, jakož i v čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, že nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán za stejný čin opakovaně, tedy zásada "ne bis in idem".

Ústavní soud si v dalším řízení ve smyslu § 42 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, vyžádal k ústavní stížnosti vyjádření účastníků řízení, tj. předsedu příslušných senátů Nejvyššího soudu ČR, Krajského soudu v Praze a Okresního soudu v Kolíně, jakož i vedlejšího účastníka, ministra spravedlnosti České republiky.

Předsedkyně senátu Krajského soudu v Praze ve svém vyjádření ze dne 21. 10. 1996 se odvolala na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 1992, sp. zn. 5 To 188/92, jímž odvolací soud neuznal námitky obžalovaného - v tomto případě stěžovatele, že byl za své jednání již odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Kolíně ze dne 17. října 1991, a odvolání zamítl pro nedůvodnost. V dalším pak navázala na důvody, které uvedl později ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud ČR, a vyjádřila se v tom smyslu, že názor stěžovatele, že jde o porušení jeho základních práv a svobod, považuje za mylný a nesouhlasí s ním. Trestný čin vyhýbání se výkonu civilní služby, ať již podle § 272c, nebo 272d trestního zákona, je podle ní trestným činem trvajícím, který spočívá ve způsobení a udržování protiprávního stavu a je páchan po celou dobu, po kterou protiprávní stav trvá. Jestliže obžalovaný dne 9. 2. 1991 prohlásil, že tuto službu konat nebude a také ji dále nevykonával, vyvolal tím protiprávní stav, který dále udržoval, a právě oním udržováním se dopustil trestného činu. Jestliže i po vyhlášení odsuzujícího rozsudku dne 10. 7. 1991 odmítal civilní službu plnit, šlo o jiné jednání, neboť udržoval protiprávní stav v jiném časovém úseku, odlišném od dříve souzeného skutku a toto další jednání je podle jejího názoru novým skutkem, a tedy novým trestným činem. Navrhla proto, aby ústavní stížnost byla zamítnuta.

Předseda senátu Nejvyššího soudu ČR ve svém vyjádření ze dne 17. 10. 1996 se odvolal na rozhodnutí sp. zn. 2 Tzn 10/96, ze dne 25. 4. 1996, k němuž nemá, co by dodal. K ústavní stížnosti samé uvádí, že podle jeho názoru ústavní stížnost směřuje proti nesprávnému rozhodnutí. Rozsudkem Nejvyššího soudu ČR nebylo rozhodnuto o vině a trestu stěžovatele. Pokud by došlo k porušení ústavních práv stěžovatele tím, že byla porušena zásada "ne bis in idem", k čemuž podle názoru Nejvyššího soudu ČR nedošlo, nestalo se tak rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR, nýbrž rozhodnutími Okresního soudu v Kolíně a Krajského soudu v Praze. Ústavní stížnost měla tedy směřovat proti těmto rozhodnutím. Nejvyšší soud ČR v řízení o stížnosti pro porušení zákona tato rozhodnutí nezrušil, protože porušení zákona neshledal, což nelze ztotožňovat s rozhodnutím o vině a trestu. Proto tímto rozhodnutím nemohlo být porušeno jakékoli Ústavou ČR zaručené právo stěžovatele. Navrhl, aby návrh ústavní stížnosti byl jako návrh zjevně neopodstatněný odmítnut.

Ministryně spravedlnosti ve svém vyjádření ze dne 23. 1. 1997 setrvala na stížnosti pro porušení zákona ze dne 4. 1. 1996 podané předchozím ministrem a konstatovala, že v projednávaném případě bylo porušeno ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu. Znovu potvrdila již uplatněný právní názor a považuje podanou ústavní stížnost v naznačeném směru za důvodnou.

Ústavní soud ČR se nejprve zabýval návrhem na zrušení rozsudku Okresního soudu v Kolíně a usnesení Krajského soudu v Praze tak jak jsou výše uvedeny a týkají se předmětné ústavní stížnosti stěžovatele. Zjistil, že usnesení Krajského soudu v Praze čj. 5 To 188/92 - 57 bylo vyhlášeno dne 16. 6. 1992 a pro podání ústavní stížnosti platí podle § 72 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. , o Ústavním soudu, lhůta 60 dnů od právní moci posledního prostředku, který zákon k ochraně práva poskytuje, což bylo rozhodnutí odvolacího soudu v této věci. Za tohoto stavu musel Ústavní soud vyjít z toho, že ústavní stížnost v této části byla podána po lhůtě stanovené zákonem a v tomto rozsahu ji musel odmítnout.

Pokud však jde o rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, který nevychází z pravomocného rozsudku krajského soudu, nýbrž ze stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti jako mimořádný opravný prostředek, shledal Ústavní soud, že ústavní stížnost splňuje formální náležitosti stanovené zákonem a ve smyslu jejího petitu se zabýval námitkou, že rozhodnutím Nejvyššího soudu jako orgánu veřejné moci bylo zasaženo do základních práv a svobod stěžovatele a že tím byl porušen čl. 4 odst. 4 a čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a současně i čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod .

Ústavní soud se za těchto okolností musel zabývat nejen předloženou ústavní stížností, ale i stížností pro porušení zákona, jakož i rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR.

Ze stížnosti pro porušení zákona ze dne 4. 1. 1996 podané Nejvyššímu soudu ČR ve prospěch stěžovatele Ústavní soud zjistil, že ministr spravedlnosti vychází z toho, že předmětným usnesením Krajského soudu v Praze a předcházejícím rozsudkem Okresního soudu v Kolíně byl porušen zákon v neprospěch stěžovatele, a to trestní řád v § 11 odst. 1 písm. g), v § 2 odst. 6, v § 254 odst. 1 a trestní zákon v § 272c odst. 1 a v 272d odst. 3.

V konkrétní věci jednal stěžovatel v úmyslu trvale se vyhnout civilní službě, protože zcela jednoznačně dal najevo, že již nikdy civilní službu, jejíž místo výkonu bez povolení opustil, nenastoupí, a tudíž zbývající část této služby nedokončí a přitom uvedl důvody, pro které tak jedná, a rovněž si byl vědom trestních následků za takové své rozhodnutí. Po stránce subjektivní i po stránce objektivní jsou naplněny všechny znaky skutkové podstaty trestného činu vyhýbání se výkonu civilní služby podle § 272d odst. 3 trestního zákona.

Stížnost dále pokládá za nesporné, že po prvním odsuzujícím rozsudku za trestný čin vyhýbání se

výkonu civilní služby mohl obviněný znovu nastoupit výkon civilní služby, avšak pokračování ve vyhýbání se výkonu této služby již nelze hodnotit jako nový trestný čin. Obviněný totiž setrval na své již dříve projevené vůli civilní službu nedokončit. Jde tedy o stejné jednání i stejný následek, a proto o totožný, a nikoliv nový skutek.

Stížnost pro porušení zákona dospěla k závěru, že dalším odsouzením stěžovatele porušil soud zákon, zejména ve vztahu k ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu, které vyjadřuje pravidlo, že nikdo nesmí být stíhán opětovně pro týž skutek (zásada "ne bis in idem").

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství se s návrhem neztotožnil a navrhl stížnost pro porušení zákona zamítnout.

Ústavní soud z rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 4. 1996, který rozhodoval o výše uvedené stížnosti pro porušení zákona ze dne 4. 1. 1996 zjistil, že Nejvyšší soud ČR pouze konstatoval, že napadeným usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 1992 a v řízení, které mu předcházelo, byl porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1 a § 256 trestního řádu a v § 272c odst. 1 trestního zákona, ale neshledal důvody ke zrušení napadeného usnesení ani jemu předcházejícího rozsudku a užil jen tzv. akademického výroku o porušení zákona.

Nejvyšší soud ČR se ovšem podrobně zabýval argumentací stížnosti pro porušení zákona předložené ministrem spravedlnosti a konstatoval, že zákon byl porušen, ale v jiném rozsahu než je ve stížnosti uvedeno. Porušení zákona shledal v právní kvalifikaci jednání stěžovatele provedené okresním soudem a dospěl k závěru, že stěžovatel měl být uznán vinným nikoliv podle § 272c odst. 1, nýbrž podle § 272d odst. 3 trestního zákona a dále shledal porušení § 254 odst. 1 trestního řádu, protože krajský soud nenapravit toto uvedené pochybení okresního soudu.

Naproti tomu vyslovil Nejvyšší soud ČR nesouhlas s tvrzením stížnosti pro porušení zákona, že stěžovatel pokračováním ve vyhýbání se výkonu civilní služby, když setrval pouze na dříve již projevené vůli civilní službu nedokončit, nemohl spáchat další trestný čin, protože šlo o týž skutek. Podle názoru Nejvyššího soudu ČR jde o tzv. trestný čin trvajících, který je dokonán v okamžiku, kdy pachatel v § 272c i § 272d uvedeném úmyslu např. odpírá konat civilní službu, resp. kdy bez povolení opustí místo výkonu služby či bez povolení se zdržuje mimo toto místo. Protiprávní stav tímto jednáním vzniklý může trvat dodnes, pokud mezitím nebyl příslušným orgánem povinnosti konat civilní službu zproštěn.

Tento svůj názor opírá Nejvyšší soud ČR o § 12 odst. 11 trestního řádu, podle něhož mezníkem, který u trestných činů trvajících odděluje jeden trestný čin od následujícího, je sdělení obvinění. Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek. Proto podle Nejvyššího soudu stěžovatel i po vyhlášení takového rozsudku bez povolení nevykonával civilní službu tím, že do nemocnice v Kolíně nedocházel, stále v úmyslu se takové službě vyhnout, začal páchat nový skutek, a tudíž i nový trestný čin. Stížnost pro porušení zákona tvrdí, že jde o totožný, nikoliv nový skutek, zaměňuje existenci stejného úmyslu s existencí stejného skutku, resp. nerozlišuje úmysl pachatele od projevu tohoto úmyslu a činí z toho závěry neodpovídající dosavadnímu pojetí skutku, jak vyplývá z norem trestního práva hmotného i procesního a jak je chápáno v trestněprávní teorii i praxi.

Své odůvodnění uzavírá Nejvyšší soud v této otázce tím, že názor prezentovaný stížností pro porušení zákona by znamenal legalizování beztrestnosti pachatele za jakýkoliv čin, který v minulosti zůstal ve stadiu pokusu a za nějž byl potrestán, pokud ve stejném úmyslu čin později dokonat, jakož i rezignaci na splnění účelu trestu, tj. výchovu pachatele, aby napříště respektoval zákonem chráněné zájmy.

Ústavní soud na základě zjištění, která byla uvedena výše, dospěl k těmto závěrům:

Nelze souhlasit s vyjádřením Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. října 1996, že ústavní stížnost může směřovat jen proti zásahu orgánu veřejné moci, kterým bylo porušeno ústavně zaručené základní právo nebo svoboda, což mohl učinit jen prvoinstanční či odvolací soud. Směřuje-li v tomto případě proti rozsudku Nejvyššího soudu ČR, jímž byl učiněn tzv. akademický výrok o porušení zákona a původní rozhodnutí nebylo zrušeno, nejde o návrh ústavní stížnosti zjevně neopodstatněný, ani o zásah do jurisdikční činnosti Nejvyššího soudu ČR, jak se tento soud domnívá.

Ve své argumentaci Nejvyšší soud ČR totiž nevzal v úvahu ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož se může každý domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Výjimkou není ani stížnost pro porušení zákona, i když je jí oprávněn podat jen ministr spravedlnosti, ale za podmínek stanovených zákonem je účastníkem řízení i osoba obviněného. Rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona může proto být i zásahem orgánu veřejné moci do zaručených ústavních práv takové fyzické osoby a předmětem ústavní stížnosti podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

Ústavní soud, vycházející ze stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ve prospěch J. Ch. a z navazujícího zamítavého rozsudku Nejvyššího soudu ČR v této věci, zvážil všechny okolnosti případu a ústavní stížnosti, jakož i právní důvody, které vedly k rozdílným stanoviskům obou orgánů veřejné moci k aplikaci zásady "ne bis in idem", tedy že spor se nemá vést dvakrát v téže věci. Tato obecná zásada právní je i výslovně součástí českého právního řádu, a v to § 11 odst. 1 písm. f) a písm. g) trestního řádu, který stanoví, že trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno.

O toto ustanovení zákona, konkrétně trestního řádu, se opírá stížnost pro porušení zákona. Naproti tomu rozsudek Nejvyššího soudu ČR se opřel o ustanovení § 12 trestního řádu, který obsahuje výklad některých pojmů a v odst. 11 uvádí, že pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek. Tím dospěl Nejvyšší soud ČR k závěru, že pokud stěžovatel i po vyhlášení rozsudku nevykonával civilní službu, stále v úmyslu se takové službě vyhnout, začal páchat nový skutek a tudíž i nový trestný čin. Domnívá se, že se zaměňuje ve stížnosti pro porušení zákona existence stejného úmyslu s existencí stejného skutku.

S tímto stanoviskem Nejvyššího soudu ČR nemohl Ústavní soud vyslovit souhlas.

Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti ve smyslu čl. 83 Ústavy ČR musel vyjít z čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, který stanoví, že nikdo nemůže být trestně stíhán za čin, pro který byl již pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby; je tedy pojmově shodný s uvedeným ustanovením § 11 odst. 1 písm. f) trestního řádu. Naproti tomu § 12 odst. 11 trestního řádu stanoví určité meze základního práva podle čl. 40 odst. 5, což se podle čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod sice může stát cestou zákona, ale podle čl. 4 odst. 4 při používání těchto ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu.

Nejvyšší soud ČR však při své úvaze nerespektoval skutečnost, že zásada ne bis in idem našla své místo též v čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, kde se uvádí: "Nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci státu za trestný čin, za který byl již osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu." Toto ustanovení neumožňuje takové uvolnění striktního výkladu či omezení základního práva podle čl. 40 odst. 5, jak to činí § 12 odst. 11 trestního řádu. Rozhodující

přítom je, že toto ustanovení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je v České republice podle čl. 10 Ústavy ČR bezprostředně závazné a má přednost před zákonem. Tak musí být i aplikováno.

Ústavní soud dospěl tak ke shodnému závěru s Ministerstvem spravedlnosti, jak bylo zmíněno výše i jak vyplývá z vyjádření ministryně spravedlnosti JUDr. V. P. ve vyjádření k ústavní stížnosti předložené Ústavnímu soudu dne 23. 1. 1997, že dalším odsouzením obviněného byl porušen zákon, zejména ve vztahu k ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu, které vyjadřuje pravidlo, že nikdo nesmí být stíhán opětovně pro týž skutek. Zejména pak Ústavní soud musel přihlídnout ke kolizi stanoviska Nejvyššího soudu ČR s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jak je uvedeno výše. Důvody opačného názoru uplatněného Nejvyšším soudem ČR neshledal Ústavní soud ČR ani přesvědčivými, ani aplikovatelnými, ať již jde o to, že pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek, či že by mohlo jít o legalizování beztrestnosti pachatele za jakýkoli čin, který v minulosti zůstal ve stadiu pokusu a za nějž byl potrestán, pokud ve stejném úmyslu čin později dokonat, či že by to vedlo k rezignaci na splnění účelu trestu, tj. vychovávat pachatele k tomu, aby napříště respektoval zákonem chráněné zájmy.

Ústavní soud ČR musel závěrem konstatovat, že argumentace Nejvyššího soudu ČR nevyvrátila právní názor uplatněný Ministerstvem spravedlnosti. Tím, že se opřela o svou vlastní interpretaci § 12 odst. 11 trestního řádu, nijak neovlivnila tvrzení, že rozhodnutím soudů ve věci obviněného byl porušen § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu. Naopak tím utvrdila praxi v tom, že citovaný § 12 trestního řádu lze použít s úspěchem proti řádné aplikaci § 11 odst. 1 písm. g) trestního řádu, tedy proti aplikaci zásady ne bis in idem, která patří mezi základní lidská práva. Nepochybně v této souvislosti byla opomenuta i skutečnost, že § 11 trestního řádu upravuje otázky nepřipustnosti trestního stíhání a § 12 trestního řádu jen výklad některých pojmů. A proto takový výklad, jehož bylo v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 4. 1996 použito, je nutno považovat za protiústavní. Proto také ani ostatní uvedené důvody, jak jsou soudem citovány, není třeba vyvracet, protože jsou jen důsledkem nesprávné interpretace, jak byla právě popsána. Ostatně absurdnost výkladu § 12 odst. 11 trestního řádu vyplývá i z faktu, že na jeho základě by obviněný mohl být nepřetržitě uznáván vinným a případně trestán od doby, kdy dosáhl věku 18 let, až do konce roku, kdy dovršil 38 let věku (§ 3 zákona č. 18/1992 Sb.), a ve vězení by strávil delší dobu než ten, kdo se dopustí vraždy.

P o u č e n í : Proti nálezu Ústavního soudu České republiky se nelze odvolat.

V Brně dne 20. března 1997